

Pormestari vai kaupunginjohtaja ?

Kaupunginlakimies Pekka Lemmetty 20.3.2017

Pormestari vai kaupunginjohtaja ?

- Kuntalain mukaan kuntaa johtaa kunnanhallituksen alaisena joko kaupunginjohtaja tai pormestari
- Valtuusto valitsee molemmat
- Molemmilla oikeus käyttää puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta
- Molemmilla oikeus saada kunnan viranomaisilta tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu
- Molemmille maksetaan palkkaa
- Molemmilla eläketurva

Miten asemat eroaa toisistaan ?

- Kunnanjohtaja on viranhaltija, pormestari on luottamushenkilö, ei johtajasopimusta ?
- Kunnanjohtaja valitaan toistaiseksi tai määräajaksi, johtajasopimus pakollinen
- Pormestari voidaan valita enintään valtuuston toimikaudeksi ja toimikausi jatkuu siihen saakka, kunnes uusi pormestari tai kunnanjohtaja on valittu

Kelpoisuudet

- Kunnanjohtajalla valtuuston päättämät kelpoisuusvaatimukset
- Pormestarin osalta valtuusto voi päättää, että
 - kotikunnan on oltava ko. kunta
 - on oltava kotikuntansa valtuutettu
 - oltava tietty koulutus tai kokemus

Oikeus saada virka- tai työvapaata

- Pormestarilla on oikeus saada virka- tai työvapaata työstään päätoimisen luottamustoimen ajaksi
- Jos tehtävä päättyy erottamisen tai vaalikelpoisuuden menetyksen johdosta, oikeus keskeyttää virka- tai työvapaa
- Paluu entiseen työhön kuukauden kuluttua ilmoituksesta

Pormestarin valinta

- Pormestarin kotikunta voi olla muukin kuin se, jonka pormestariksi valitaan
- Ei tarvitse olla kotikunnan valtuutettu
- Edellyttää valittavan suostumusta
- Kunnan hallituksen alainen kunnan palveluksessa oleva voidaan valita pormestariksi

Eroja tehtävissä

- Johtamistehtävä lähtökohtaisesti sama
- Pormestari toimii kunnanhallituksen puheenjohtajana ja hoitaa samalla kunnanjohtajan tehtäviä
- Kunnanjohtaja toimii esittelijänä, ”piilopoliitikko”
- Pormestarimalli korostaa poliittista johtajuutta ja vastuuta, voi olla esittelytehtäviä ja voi määritellä valmistelun suuntaviivat, strategia, budjetti
- Nyt kh:n pj johtaa poliittista yhteistyötä

Kaupunginjohtajan erottaminen

- Kunnanjohtaja voidaan irtisanoa tai siirtää muihin tehtäviin
- Edellyttää valtuuston luottamuksen menettämistä
- Kh:n esityksestä tai $\frac{1}{4}$ osa valtuutetuista tekee aloitteen
- Vaaditaan $\frac{2}{3}$ osan määräenemmistö

Pormestarin erottaminen

- Valtuusto voi erottaa enemmistöpäätöksellä
- Edellyttää luottamuksen menettämistä
- Ei irtisanomisaikaa

